

7. Koulutustoimikunta

Yleistä. Toimintavuosi 1966 merkitsi jo vakiintuneitten kurssitoimintamuotojen osalta kasvaneita osanottajamääriä ja toisaalta myönteisiä kokemuksia eräiden uusien toimintamuotojen kohdalla kuten toimistokoulun ja osastopäällikköseminaarin, joiden ensimmäiset jaksot vuoden kuluessa saatiin päätökseen. Myös erilainen tutkimustoiminta monipuolistui ja tehostui kokonaisuudessaan huolimatta virastojen ja laitosten valintatestausten lopettamisesta lokakuulla.

Toimikunnan kokoonpano, kokoukset ym. Kaupunginhallituksen koulutustoimikunnan kokoonpano v. 1966 oli muuten sama kuin edellisenä vuonna, paitsi että reht. Leo Backmanin tilalle valittiin fil.maist. Börje Mattsson sekä os.pääll. Osmo Vesikansan tilalle hänen kuoltuaan 27.7. toim.joht. Erkki Heikkonen.

Toimikunnalla oli vuoden aikana 2 kokousta.

Toimeenpannut kurssit. Kunnallishallinnollisia kursseja oli kertomusvuonna kuusi. Niissä oli osanottajia yhteensä 182. Kurssien loppukuulustelussa vähintään tyydyttävästi suoriutuneet saivat todistuksen. Kokeeseen osallistuneista 181 kurssilaisesta hyväksyttiin 171. Hylkäämisprosentti oli 5.5.

Johtamistaidollisen kurssin I jaksoa toimeenpantiin viisi. Kurseille osallistui 123 esimiesasemassa olevaa viranhaltijaa. Kurssit käsittivät 60 t ja lopuksi oli kirjallinen koe, johon osallistuneista 122 kurssilaisesta hyväksyttiin 120. Hylättyjä oli 1.6 %.

Johtamistaidollisen kurssin II jaksoa jär-

jestettiin neljä. Kurkseista kaksi oli tarkoitettu ulkotyönjohtajille, yksi hoito- ja huoltohenkilökunnalle ja yksi toimistohenkilökunnalle. Kurssien pituus oli 60—65 t ja osanottajia oli yhteensä 71. Kursseihin liittyi koesuoritus, johon osallistuneista 69 kurssilaisesta hyväksyttiin 68. Hylättyjä oli 1.4 %.

Toimistoteknillisiä kursseja, mikä kurssi oli kaupunginhallituksen vahvistamien toimistoapulaisten ohjeluonteisten pätevyysvaatimusten osa, järjestettiin neljä. Kurssit oli tarkoitettu toimistonhoitajille ja toimistoapulaisille. Ne käsittivät 47—50 t ja osanottajia oli yhteensä 103. Kokeeseen osallistuneista 102 kurssilaisesta hyväksyttiin 96. Hylkäämisprosentti oli 5.9.

Vahtimestareiden yleisönpalvelukurssi järjestettiin kaupungin eri virastoissa ja laitoksissa toimiville 11 vahtimestarille ja lähetille. Kurssin pituus oli 25 t. Siihen liittyi koesuoritus, jossa kaikki kurseille osallistuneet hyväksyttiin.

Tuotantoteknillinen kurssi järjestettiin ensimmäisen kerran liikennelaitoksen henkilökunnalle. Kaupunginhallituksen tekemän päätöksen mukaan virastojen ja laitosten oli huolehdittava siitä, että kaikki esimiesasemassa olevat henkilöt, jotka joutuvat huolehtimaan tuotanto- ja palkkausteknillisistä asioista, osallistuisivat tuotantoteknillisille kurseille. Niille osallistui 20 henkeä ja kurssin pituus oli 70 t. Kokeeseen osallistuneista 20 kurssilaisesta hyväksyttiin 19. Hylkäämisprosentti oli 5.0.

Tulokaskursseja järjestettiin kolme kaupungin palvelukseen tulleille viranhaltijoille ja työsuhteisille henkilöille. Kurssin pituus oli 10 t ja osanottajia oli yhteensä 113.

Helsingin kaupungin toimistokoulun toiminta on selostettu Opetuslaitokset-nimisessä julkaisussa.

Muut koulutustilaisuudet. Maaliskuussa järjestettiin kiinteistöviraston talo-osaston siivoojille 3 kuusituntista siivouskurssia. Kurssille osallistui yhteensä 120 siivoojaa.

Yhteistoiminnassa kaupunginhallituksen järjestelytoimiston kanssa järjestettiin syyskuussa ajankäyttötutkimuskurssi sairaala- ja huoltoviraston alaisten laitosten osastonhoitaja- ja apulaisylihoitajatasolla oleville henkilöille. Kurssin tarkoituksena oli selvittää niitä erilaisia töiden järjestelyjä ja keitelusuunnitelmia, jotka olisivat tarpeen, jotta 40-tuntiseen työviikkoon aikanaan voitaisiin siirtyä mahdollisimman kitkattomasti sekä potilaita että henkilökuntaa tyydyttävästi. Kurssilla oli 20 osanottajaa ja sen pituus oli 18 t.

Nykyaikaisiin havaintomenetelmiin ja niiden työnmittaukseen soveltamiseen perehdyttämiseksi järjestettiin rationalisointitehtävissä toimiville kaupungin toimihenkilöille joulukuussa työntutkijain täydennyskurssi. Kurssilla oli 20 osanottajaa ja kurssin pituus oli 19 t.

Tammikuussa toimeenpantiin lähinnä ylemmälle johdolle ja suunnittelutehtävissä toimiville Rastor Oy:ltä tilattu projektien ohjelmointia käsittelevä valmennustilaisuus. Tilaisuus oli tarkoitettu sellaisille henkilöille, jotka kaupungin eri laitoksissa vastasivat rakennus- ja investointihankkeiden suunnittelusta sekä toteuttamisesta. Tilaisuuteen osallistui 25 henkeä.

Virastopäälliköiden neuvottelupäivät järjestettiin syyskuussa Aulangolla. Mukana oli kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien ohella 58 virasto- ja osastopäällik-

köä. Neuvottelupäivien johtoteemana oli yhdyskuntasuunnittelu.

Yhteistoiminnassa Kunnallisen eläkelaitoksen kanssa järjestettiin uutta kunnallista eläkejärjestelmää käsittelevä 2-päiväinen koulutustilaisuus. Tilaisuuteen osallistui 110 kaupungin eri virastojen ja laitosten viranhaltijaa ja toimihenkilöä.

Hangossa Hotelli Regatassa järjestettiin johdon valmennusseminaarin II—IV jaksot internaattitilaisuuksina. Kertomusvuonna saatettiin siten päätökseen koulutustoimikunnan järjestämä ensimmäinen 235 työtuntia kestänyt johdon valmennusseminaari 25 osastopäällikölle. Osanottajille järjestetty mielipidetiedustelu oli erittäin myönteinen koulutusmuotoa kohtaan ja antoi runsaasti aineistoa tulevia vastaavanlaisia tilaisuuksia suunniteltaessa.

Konekirjoituskokeita järjestettiin vuoden aikana yhteensä 45. Konekirjoitustodistuksia kirjoitettiin 30, joiden perusteella 14 henkilöä sai konekirjoituslisää vuoden loppuun mennessä. Korkean virheprosentin vuoksi hylättiin kuusi koesuoritusta. Vuoden loppupuolella käynnistettiin alustavat tutkimukset mahdollisuuksista laatia sanelimista kirjoittajille asianmukaiset koejärjestelyt ja normit. Samoin aloitettiin uusien koetiestien kerääminen ja muokkaus.

Psykologinen valintakoetoiminta. Psykologisia soveltuvuustutkimuksia suoritettiin vuoden aikana yhteensä 361. Testatuista oli miehiä 80 ja naisia 281. Kirjallisia lausuntoja annettiin yli 200 nyt ja edellisinä vuosina testatuista. Toimistokoulun ja käher-täjäkoulun valintakoetta lukuun ottamatta pyrittiin testatuille varaamaan mahdollisuus saada suullisesti tietoja tuloksistaan. Tätä palvelumuotoa käytti lähes kolmannes testatuista hyväkseen. Lokakuulla testaustoiminta lopetettiin kokonaan. Tämän jälkeen annettiin tarvittaessa lausuntoja vain aikaisemmin testatuista. Testauksessa muodosti suurimman työerän toimistokoulun oppilasvalinta. Valinta- ja sijoituskysymyksissä

7. Koulutustoimikunta

kääntyivät koulutustoimikunnan toimiston puoleen vuoden aikana useat kaupungin virastot ja laitokset.

V:n 1966 toimistokoulun oppilasvalinnoissa kokeiltiin uutta suullisten ohjeiden käsityskykyä mittaavaa tekstiä (ODT). Psykologisten menetelmien tutkimustyö keskittyi pääasiassa toimistokoulun valintakokeen testien rakenteen ja ennustuskyvyn selvittämiseen. Aikaisemmin valituista oppilaista kerättiin runsaasti työmenestystietoja. Suomen Kaapelitehtaan tilastomatemattisia ohjelmia hyväksikäyttäen tutkittiin testisuoritusten ja työmenestyksen välistä yhteyttä. Näin pidettiin testit jatkuvasti ajan tasalla ottamalla huomioon tutkimuksen antamat viitteet.

Muu tutkimustoiminta. Koulutustarpeen analysointia varten laadittiin kuusisivuinen kyselylomake, jonka jokaisen syyskauden kurssille osallistuvan oli määrä täyttää. Lomakkeen avulla kerättiin tarkat henkilötiedot, tiedot nykyisestä tehtävästä, koulutuksesta ym. kaikkiaan 214 henkilöltä. Näistä oli 72 miehiä ja 142 naisia. Kyselylomakkeista tehtyjen yhteenvetojen perus-

teella luonnosteltiin uusi koulutuskortti. Tarkoitus oli käyttää jo kerättyjä ja edelleen kerättäviä tietoja kurssien osanottajarakenteen, kurssien tehon ja nykyisen muodon tarkoituksenmukaisuuden sekä osanottajien kursseihin asennoitumisen selvittelyssä.

Aihekohtaisia ja kurssiin yleisesti liittyviä arviointeja kurssien tarkoituksenmukaisuudesta tiedusteltiin kurssien osanottajilta arviointilomaketta käyttäen. Kurssin arvioinnin suoritti nimettöminä kaikkiaan 231 henkilöä. Näistä 130 liitti vastaustavaltaan sidottujen arviointien yhteyteen lisäksi vapaamuotoista kritiikkiä, toivomuksia ja ehdotuksia kurssiohjelmiin nähden.

Lainakirjasto. Koulutustoimikunnan toimiston yhteyteen perustettiin syyskuussa lainakirjasto. Se käsitti vuoden loppuun mennessä 43 teosta, jotka asiasisällöltään liittyivät kursseilla käsiteltäviin aihepiireihin. Kirjat olivat kurssien osanottajien lainattavissa kurssin aikana. Kurssin alkaessa kaikille osanottajille jaettiin kirjojen lyhyen esittelyn sisältävä teosluettelo. Lainausmahdollisuutta käytti hyväkseen 15 kurssilaista.